

Raport z warsztatów strategicznych przeprowadzonych z udziałem mieszkańców GMINY KSIĄŻ WIELKI

w ramach prac nad Strategią Rozwoju
Miasta i Gminy Książ Wielki na lata 2025-2035

*Zespół strategiczny UMiG Książ Wielki
serdecznie dziękuje wszystkim Mieszkańcom,
którzy wzięli udział w warsztatach strategicznych.*

Informacja o warsztatach strategicznych

W dniu 6 marca 2024 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Książu Wielkim przeprowadzono warsztaty strategiczne z mieszkańcami gminy.

Warsztaty były częścią działań partycypacyjnych w ramach prac nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Książ Wielki na lata 2025-2035.

Warsztaty trwały od 12.15 do 15.00. wzięło w nich udział ponad 20 mieszkańców gminy.

Informacja o warsztatach była opublikowana na stronie internetowej Miasta i Gminy Książ Wielki, skierowano także zaproszenia do organizacji pozarządowych (w tym KGW, OSP), szkół, radnych, sołtysów, rolników, przedsiębiorców.

Moderatorami warsztatów byli: Burmistrz Marek Szopa, Zastępca Burmistrza Grzegorz Janus (koordynator zespołu strategicznego w UMiG) oraz Hubert Guz (ekspert strategiczny).

W pierwszej części warsztatów Burmistrz Marek Szopa podsumował dotychczas wdrażane przedsięwzięcia strategiczne oraz główne wyzwania rozwojowe stojące przed gminą.

Hubert Guz przedstawił założenia procesu strategicznego (kroki działania, elementy strategii, uwarunkowania krajowe, regionalne i lokalne). Następnie zaprezentowano podstawowe ustalenia diagnostyczne – dane statystyczne oraz sytuację gminy na tle innych samorządów o zbliżonym potencjale oraz na tle kraju.

Następnie zaprezentowano wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

Szczegółowa prezentacja z warsztatów stanowi załącznik do niniejszego raportu.

W drugiej części warsztatów, w trakcie dyskusji moderowanej, wskazano kluczowe wyzwania rozwojowe stojące przed Gminą Książ Wielki w perspektywie do 2035 roku.

Dyskusję usystematyzowano poprzez prace w ramach trzech obszarów rozwojowych, określonych w diagnozie gminy Książ Wielki.

Analizowano mocne strony gminy stanowiące jej potencjały rozwojowe oraz problemy, z którymi obecnie mierzy się samorząd.

W kolejnych rozdziałach wskazano kluczowe wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów oraz te wynikające z badania ankietowego w ramach trzech obszarów: gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego.

**Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów
w obszarze gospodarczym
(przedsiębiorczość, rolnictwo i gospodarowanie gminą):**

WYZWANIE PRIORYTETOWE - uruchomienie Parku technologicznego – strefy aktywności gospodarczej przy S7 – współpraca z powiatem – właścicielem gruntów, przekwalifikowanie terenu, budowa koniecznej infrastruktury, promocja strefy, współpraca z przedsiębiorcami. Rozwój strefy stanowi kluczową ścieżkę rozwojową gminy, a pośrednio całego powiatu Miechowskiego poprzez utworzenie miejsc pracy oraz wpływy z podatku od nieruchomości do Gminy Książ Wielki oraz udział gminy w podatku PIT.

Promocja rolnictwa ekologicznego i produkcji żywności o wysokiej jakości jako alternatywnego źródła dochodu mieszkańców - gmina ma potencjał do produkcji zdrowej/ekologicznej żywności i promocji gminy w tym obszarze.

Wsparcie rozwoju pojedynczych gospodarstw agroturystycznych/zagród edukacyjnych/gospodarstw opiekuńczych i innych atrakcji stanowiących potencjał jednodniowej turystyki i rekreacji.

Wykorzystanie istniejących zabytków (w szczególności zamek w Mirowie) jako potencjału turystycznego - współpraca z powiatem miechowskim.

Wykorzystanie stawów jako potencjału turystycznego – konieczność przejęcia ich przez Gminę.

Wykorzystanie mediów społecznościowych do kontaktu pomiędzy gminą a mieszkańcami.

Utrzymanie wysokich standardów zarządzania finansowego gminą.

Niski poziom dochodów bieżących w stosunku do wydatków bieżących – problem większości samorządów lokalnych (w szczególności gmin wiejskich i miejsko-wiejskich).

**Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów
w obszarze społecznym
(jakość życia mieszkańców):**

Przeciwdziałanie postępującej depopulacji gminy poprzez zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców).

Budowa domu kultury w Książu Wielkim.

Zapewnienie opieki żłobkowej dla dzieci.

Uzupełnienia w infrastrukturze społecznej w części miejscowości – miejsca spotkań (świetlice), mała architektura, wyposażenie obiektów itp.

Oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci zarówno edukacyjnych jak i tych rozwijających zainteresowania (sport, sztuka itp.).

Zajęcia aktywizacyjne i opiekuńcze dla seniorów – rozwój oferty obiektu w Rzędowicach.

Współpraca z podmiotami społecznymi w gminie KGW, OSP inne stowarzyszenia - wykorzystanie otwartości i aktywności mieszkańców, dobrych relacji sąsiedzkich do współpracy z gminą – poprzez organizacje pozarządowe, zlecenie organizacjom pozarządowym zadań aktywizacyjnych skierowanych do dzieci i do seniorów, pomoc organizacjom pozarządowym w pozyskiwaniu zewnętrznego finansowania z LGD, z UMWM, z innych źródeł.

**Wyzwania rozwojowe zdefiniowane w trakcie warsztatów
w obszarze przestrzenno-środowiskowym
(zagospodarowanie terenu, infrastruktura, środowisko, transformacja energetyczna):**

Uchwalenie planu ogólnego dla terenu gminy Książ Wielki, pozyskanie środków z KPO na przygotowanie planu.

Zwiększenie możliwości w zakresie rozwoju zabudowy na potrzeby działalności gospodarczej - uwarunkowania formalne.

Zwiększenie możliwości w zakresie rozwoju zabudowy na potrzeby mieszkaniowe (zabudowa jednorodzinna) - uwarunkowania formalne.

Przygotowanie infrastruktury na potrzeby Parku technologicznego we współpracy z powiatem miechowskim.

Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, modernizacja oczyszczalni ścieków.

Zapewnienie dobrej jakości wody pitnej.

Poprawa bezpieczeństwa na drogach w szczególności w zakresie ruchu pieszo-rowerowego – oznaczenia, bezpieczne przejścia dla pieszych.

Rozbudowa chodników w miejscach o dużym natężeniu ruchu, szkoły, przedszkola, inna infrastruktura publiczna.

Oświetlenie przestrzeni publicznych i dróg gminnych w miejscach o dużym natężeniu ruchu, oświetlenie przejść dla pieszych – inteligentne oświetlenie LED.

Modernizacje i remonty bieżące dróg gminnych.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Rozbudowa OZE na budynkach użyteczności publicznej.

Montaż energooszczędnych źródeł ciepła/chłodu, klimatyzacji, wentylacji oraz instalacja systemów zarządzania energią w budynkach publicznych.

Rozbudowa energetyki rozproszonej publicznej i prywatnej w ramach kooperacji energetycznej. Gmina należy do klastra energetycznego gmin powiatu miechowskiego.

Wsparcie mieszkańców (domy jednorodzinne), rolników (gospodarstwa) i przedsiębiorców (firmy) w zakresie rozbudowy OZE. Pozyskiwanie dotacji wspierających te procesy, działania informacyjne, szkoleniowe.

Konieczność budowania świadomości ekologicznej mieszkańców – promocja OZE, ograniczenie niskiej emisji itp.

Edukacja w zakresie gospodarowania wodą, promocja retencjonowania wody.

Dalsza zbiórka i utylizacja azbestu.

Dalsza likwidacja palenisk na paliwa stałe – zwłaszcza promowanie wymiany na pompy ciepła i OZE.

Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami obiektów publicznych.

Prezentacja z warsztatów strategicznych

Książ Wielki
i nowoczesny

Strategia 2035

Warsztaty strategiczne

6 marca 2024 r.

1

Książ Wielki
i nowoczesny

Dlaczego się spotykamy?

- Uchwała Rady MiG Książ Wielki
- Proces Strategiczny
  - Diagnoza
  - Ankiety
  - Warsztaty

2

Książ Wielki
i nowoczesny

Jak wygląda proces strategiczny?

- Uchwała Rady MiG Książ Wielki – styczeń 2024
- Diagnoza – dane statystyczne, dane z ankiet, dane z warsztatów
- Projekt strategii
- Konsultacje społeczne
- Konsultacje instytucjonalne
- Ewaluacja uprzednia
- Przyjęcie strategii - Uchwała Rady MiG Książ Wielki – grudzień 2024

3

Książ Wielki
i nowoczesny

Z jakich elementów składa się strategia?

- Diagnoza – dane statystyczne, dane z ankiet, dane z warsztatów
- Analiza potencjałów i wyzwań
- Cele i kierunki działań
- Rezultaty (wskaźniki)
- Model przestrzenny
- Zgodność ze strategiami wyższego rzędu
- System finansowania i wdrażania
- Załączniki

4

Książ Wielki
i nowoczesny

Jakie są uwarunkowania?

- Procesy globalne
- Uwarunkowania wspólnotowe (UE)
- Uwarunkowania krajowe (PL)
- Uwarunkowania regionalne (MPL)
- Prawo, gospodarka, społeczeństwo

LOKALNE POTENCJAŁY i WYZWANIA

Dostęp do finansowania zewnętrznego

5

Książ Wielki
i nowoczesny

O czym mówią liczby?

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Książ Wielki w latach 2002 - 2022
(Źródło: GUS)

6

Książ Wielki
i nowoczesny

O czym mówią liczby?

Populacja - Gmina Książ Wielki w latach 1995 - 2022
(Źródło: GUS)

7

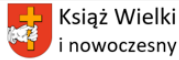
Książ Wielki
i nowoczesny

O czym mówią liczby?

Jednostka administracyjna	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
Książ Wielki	85,2	51,1	149,8
Powiat miechowski	71,7	42,5	145,7
Województwo Małopolskie	67,1	35,00	109,4
Polska	69,0	38,2	124,2

8

O czym mówią liczby?

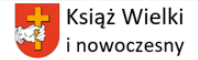
Prognoza ludności dla gmin na lata 2023-2040 (GUS 2023)

Grupa wieku	2023	2032	2040	Różnica 2040-2023	zmiana % 2040/2023
Ogółem	4 847	4 511	4 228	-619	-12,8%
0-9	459	293	300	-159	-34,6%
10-19	494	431	264	-230	-46,6%
20-29	461	488	479	18	3,9%
30-39	604	482	487	-117	-19,4%
40-49	728	647	484	-244	-33,5%
50-49	560	684	669	109	19,5%
60-69	748	544	628	-120	-16,0%
70-79	537	621	464	-73	-13,6%
80+	256	321	453	197	77,0%

9

O czym mówią liczby?

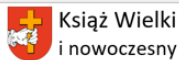
Jednostka administracyjna	Przyrost naturalny na 1000 ludności
Książ Wielki	-12,2
Powiat miechowski	-7,5
Województwo Małopolskie	-1,4
Polska	-3,8

Jednostka administracyjna	Współczynnik dzietności ogólnej	Współczynnik reprodukcji brutto	Współczynnik dynamiki demograficznej
Książ Wielki	1,22	0,65	0,49
Powiat miechowski	1,22	0,65	0,49
Województwo Małopolskie	1,29	0,63	0,86
Polska	1,26	0,61	0,68

10

O czym mówią liczby?

OGÓLNY WSKAŹNIK ROZWOJU wskaźnik: -0,04

WYMIAR GOSPODARCTWA wskaźnik: -0,22

- 1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki: 0,14
- 2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej wskaźnik: -0,14
- 3. Sytuacja materialna mieszkańców wskaźnik: 0,59
- 4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju) wskaźnik: 0,44

WYMIAR SPOŁECZNY wskaźnik: -0,11

- 5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury wskaźnik: 0,28
- 6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie wskaźnik: -0,36
- 7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny Gminy wskaźnik: 0,42
- 8. Poziom bezpieczeństwa wskaźnik: -0,08
- 9. Demografia wskaźnik: -0,89

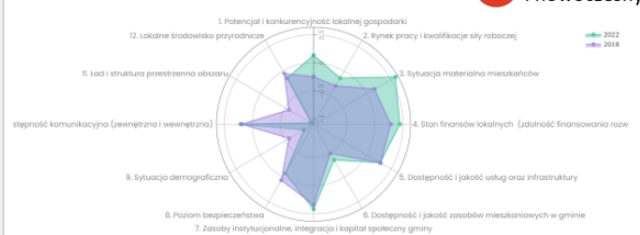
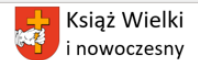
WYMIAR ŚRODOWISKOWY wskaźnik: -0,26

- 10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna) wskaźnik: 0,21
- 11. Ład i struktura przestrzenna obszaru wskaźnik: -1,04
- 12. Lokalne środowisko przyrodnicze wskaźnik: -0,14

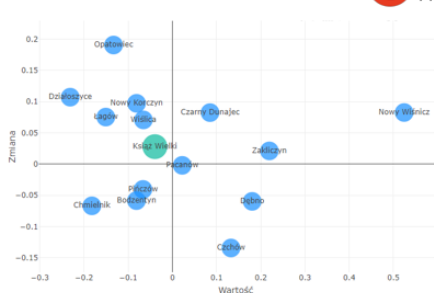
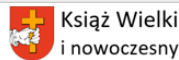
11

O czym mówią liczby?

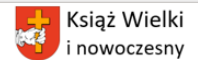
12

O czym mówią liczby?

13

O czym mówią liczby?

OGÓLNY WSKAŹNIK ROZWOJU wskaźnik: -0,04

WYMIAR GOSPODARCTWA wskaźnik: -0,22

- 1. Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki – budżet wskaźnik: 0,14
- 2. Rynek pracy i kwalifikacje siły roboczej wskaźnik: -0,14
- 3. Sytuacja materialna mieszkańców wskaźnik: 0,59
- 4. Stan finansów lokalnych (zdolność finansowania rozwoju) wskaźnik: 0,44

WYMIAR SPOŁECZNY wskaźnik: -0,11

- 5. Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury wskaźnik: 0,28
- 6. Dostępność i jakość zasobów mieszkaniowych w gminie wskaźnik: -0,36
- 7. Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny Gminy wskaźnik: 0,42
- 8. Poziom bezpieczeństwa wskaźnik: -0,08
- 9. Demografia wskaźnik: -0,89

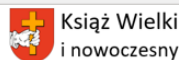
WYMIAR ŚRODOWISKOWY wskaźnik: -0,26

- 10. Dostępność komunikacyjna (zewnętrzna i wewnętrzna) wskaźnik: 0,21
- 11. Ład i struktura przestrzenna obszaru wskaźnik: -1,04
- 12. Lokalne środowisko przyrodnicze wskaźnik: -0,14

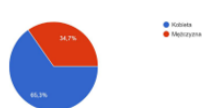
14

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

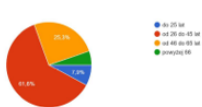

W badaniu wzięło udział 190 mieszkańców gminy

7a. Jaka jest Twoja płeć?

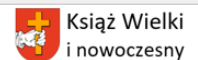

7b. W jakim jesteś wieku?

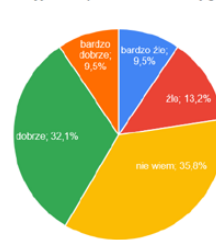

15

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

Jak żyje Ci się na terenie naszej gminy?

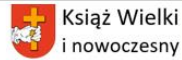

dobrze i bardzo dobrze	41,6%
nie wiem	35,8%
źle i bardzo źle	22,6%

16

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

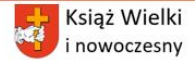
Jakie kierunki rozwoju dla gmin uważasz za najważniejsze na najbliższe 10 lat? Wskaż 3 obszary.

- 70% Zapewnienie oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, aktywizacyjnej dla mieszkańców
- 52% Poprawa bezpieczeństwa - chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne
- 46% Zapewnienie terenów i warunków do lokowania działalności gospodarczej
- 41% Zapewnienie terenów do osiedlania się nowych mieszkańców – zabudowa mieszkaniowa
- 25% Ochrona środowiska i dbanie o zrównoważony rozwój
- 16% Rozwój produkcji energii ze źródeł odnawialnych i energooszczędność
- 15% Produkcja żywności wysokiej jakości i żywności ekologicznej
- 10% Rozwój rolnictwa wysokotowarowego

17

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

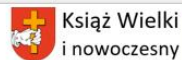

Jakość życia w gminie Książ Wielki

18

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

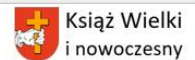

Jakość życia w gminie Książ Wielki

19

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

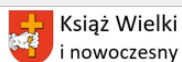

Jakość życia w gminie Książ Wielki

20

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

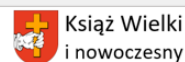
Samorząd gminny realizuje wiele zadań publicznych, mając ograniczony budżet, które z zadań należy według Ciebie uznać za najważniejsze? Wskaż 3 obszary.

- 45% edukacja - żłobki i przedszkola, szkoły podstawowe, zajęcia dodatkowe dla dzieci
- 40% infrastruktura drogowa i chodniki, transport publiczny
- 39% kultura, sport, rekreacja
- 30% udostępnianie terenów inwestycyjnych dla przedsiębiorców
- 24% infrastruktura wodno-kanalizacyjna
- 20% czystość na terenie gminy i jakość powietrza
- 19% ścieżki rowerowe
- 18% bezpieczeństwo
- 15% energia odnawialna, ograniczenie zużycia energii
- 12% aktywizacja i opieka nad seniorami
- 10% turystyka i ochrona zabytków
- 9% pomoc społeczna
- 8% wsparcie organizacji pozarządowych (KGW, OSP, stowarzyszenia)

21

Czego dowiedzieliśmy się z ankiet?

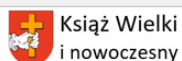
Jaki sposób informowania mieszkańców o działaniach gminy uważasz za najlepszy? *

- 74% Strona internetowa urzędu gminy
- 64% Media społecznościowe
- 35% Spotkania z radnymi, wójtym, urzędnikami
- 29% Tablice ogłoszeń
- 25% Transmisje z posiedzeń Rady Gminy
- 22% Spotkania wiejskie organizowane przez sołtysów
- 20% Lokalna gazeta
- 6% Kanaly nieformalne

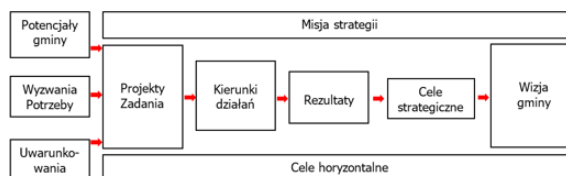
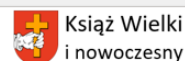
22

Kluczowy potencjał

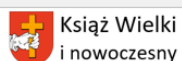
23

Jaka jest logika interwencji?

24

Co może gmina?

• Wpływ bezpośredni

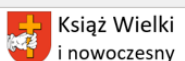

• Wpływ pośredni

25

Czym się teraz zajmujemy?

Kierunki rozwoju

Potencjały i Wyzwania

26